

Alıştırma b)

Aşağıdaki sözcüklerde ş, ğ ve ç harflerini ara.
Kaç tane buldun? Yaz.

ş ğ ç

uğur, açlık, aşama, yağmur, ağır, şaklaban, çalışkan, öğün,
yağcı, çanta, saçak, şapka, uğultu, açık, şaplak, çoban, saçma,
çağırışım ...

21

Sözcükleri Daha Hızlı Okuyabiliyorum

Hedef

Burada hedef, sözcükleri hızla tanıyabilmek için teker teker harfleri çözmek yerine sık rastlanan sözcük imgelerini bütün olarak zihne yerleştirmek ve bu tür bir sözcük dağarcığı (yani anahtar sözcüklerden oluşan dağarcık) geliştirmektir. Böylece okuma temposu hızlanır.

1.-4. Sınıflar

10-15 dk.

Materyal:
Alıştırmaya göre hazırlanmış kâğıtlar,
aşağıya bkz.

Süreç:

Ana dilde özellikle sık geçen sözcük imgelerini olabildiğince otomatik olarak tanıma hedefine ulaşmak için çeşitli alıştırmalar yapılabilir. Örnekler:

- Okumayı zorlaştırıcı "engellere" rağmen okuma (bkz. aşağıdaki Alıştırma a).
- Sık geçen kısa sözcükleri bir bakışta tanıma (bkz. aşağıdaki Alıştırma b).
- Kaymış harfli sözcükleri okuma (bkz. aşağıda alıştırmaya c).
- Sık geçen sözcüklere kafiyeli karşılık bulma (ev-dev... gibi)
- Bir metinde – örneğin bir gazete makalesinde ya da bir hikâye fotokopisinde- sık geçen bir sözcük ya da sözcükleri bulma ve renkli kalemle boyama (örneğin "çok", "veya" vb. gibi).
- Sözcükleri bitişirme: Öğrencilere aslında birbiriyle ilişkili ama burada birbirinden ayrı ve karışık yazılmış sözcük çiftleri bulunan bir kâğıt verilir. Öğrencilerden birbiriyle ilişkili sözcükleri okla bitişirmeleri istenir (örneğin tamirci-kerpeten; köpek-havlamak .. vb. gibi).

Açıklamalar:

- Alıştırmaların çoğu eşli çalışma için uygundur.
- Bu çalışma türü için gerekli alıştırmaya kâğıtlarının çoğu büyük sınıf öğrencileri tarafından küçükler için hazırlanabilir.
- Büyük öğrenciler ana dillerinde sözcük tanımada hala güçlük çekiyorlar ise, bu tür alıştırmalar onlarla da yapılabilir.

Alıştırma a)

Aşağıdaki cümleleri olabildiğince hatasız oku. Bir seferden çok oku ve temponu hızlandır.

Küçük kedi yavaşça balkona çıktı. Bütün istediği, balkon parmaklığına tırmaşıp hemen yakındaki ağaca atlamaktı. Hemen bir ağaca atlasın, geriye kola!di. Minik tırnaklarıyla ağacın gövdesine tutunup aşağıya kayarak ve sonuna bahçeye kavulacaktı. Doğduğu gündən beri bu evin içindeydi. Orada büyümüştü. Annesi ve kardeşleri de o evdeydiler. Evdeki insanlar onları çok seviyordu. Maları, suvarı, kuşları hepsi hazır. Ama küçük keçi, bahçedeki hayvanı merak ediyordu. Balkonun aşağıya seyratığında, bir yığın balıkla karşılaşmıştı. Onlara 'miyav' diye selam veriyordu. İşte, ilk istediği, o kedilerle tanışmak, günde birkaç kez onlarla koşup oynamaktı.

Alıştırma b)

Bir dosya kağıdı al. Kağıtla aşağıdaki metnin üzerini kapat. Şimdi bir an için en üst satırı aç ve ne okuduysan söyle. Ardından gene kısaca ikinci satırın üstünü aç ve böylece devam et. Bu alıştırmaı birden çok sefer tekrarla.

Nerede

Sadece çayıra

Olur mu, olmaz mı

Yine de aslında hiç kimse

Alıştırma c)

Burada harfler yerinden kaymış. Metni hatasızca ve hızlı bir biçimde okumayı başarana kadar birden çok sefer oku.

Burumuzun direği

Bilzer, 10.000 kadar kokuyu birbirinden ayırabilir ve belleğimize depolayabiliriz. Koku alırderebilmek, sadece tehlikeleri fakretmek ve örneğin yeniliebilen şeylerle yenilmeyenleri birbirinden ayırmak bakımından önemli olmalka kalmaz, aynı zamanda koku duymuz duygusal yaşamımıza da yakından bağlıdır – dolayısıyla çok farklı durmaları ve ruh hallerini çok farklı kokularla birleştiririz. Koku alabilemeiz için minicik koku moleküllerinin (moleküller, iki ya da daha fazla atomdan oluşan küçük parçacıklardır) varlığı yetrelidir. Bu moleküller, nefes aldığımızda hava ile birlikte burun boşluğunun üst kısmındaki koku alma mukozasına ulaşırlar.